

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 20 » _____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ»

Змістовий модуль «Психологія»

для студентів

спеціальності	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	023.00.01 Образотворче мистецтво

Київ – 2022

Розробник:

Музика Олена Оксентівна – кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології
Педагогічного інституту Київського університету
імені Бориса Грінченка

Викладач:

Музика Олена Оксентівна – кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології
Педагогічного інституту Київського університету
імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри педагогіки
та психології

Протокол від "12" січня 2022 року № 2

Завідувач кафедри педагогіки та психології Ганна ІВАНЮК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
023.00.01 Образотворче мистецтво

"13" січня 2022 року

Гарант освітньо-професійної програми Ольга КОНОВАЛОВА

Робочу програму перевірено

"19" січня 2022 року

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

 Леся КУЗЕМКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « _____ » 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Педагогіка та психологія		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6 / 180	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістовий модулів із розподілом:	2	
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, в тому числі:	90	90
Аудиторні	42	42
Модульний контроль	6	6
Семестровий контроль	30	30
Самостійна робота	12	12
Форма семестрового контролю	іспит	іспит
Змістовий модуль «Психологія»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	
Курс	1	
Семестр	2	
Кількість змістовий модулів із розподілом:	3	
Обсяг кредитів	3	
Обсяг годин, в тому числі:	90	
Аудиторні	42	
Модульний контроль	6	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	12	
Форма семестрового контролю	іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Педагогіка та психологія вивчається на першому курсі. У другому семестрі читається змістовий модуль «Психологія». У вивченні змістового модуля акценти робляться на засвоєнні ключових понять і закономірностей. В основу викладання навчального матеріалу закладені такі методологічні принципи як принцип єдності свідомості та діяльності, принцип детермінізму та генетичний принцип. Психічні феномени розглядаються у взаємозв'язках та розвитку, показуються основні детермінанти генезису психічних властивостей та процесів, що сприяє формуванню професійної спрямованості психологічних знань.

Метою викладання психології є ознайомлення студентів з актуальними проблемами сучасної загальної, вікової та педагогічної психології, основними закономірностями функціонування психіки та вікової динаміки її розвитку, теоретичними основами вивчення психічної діяльності особистості, її когнітивної, афективної та регулятивної сфер на різних вікових етапах розвитку.

Завдання навчальної дисципліни:

- оволодіння студентами категоріально-термінологічним апаратом психології, засвоєння основних понять та розвиток понятійного мислення з метою формування ядра психологічних знань, яке має стати основою розвитку професійних умінь бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації;
- формування знань про закономірності функціонування і розвитку психіки, про психологічні механізми навчальних і виховних впливів на особистісний розвиток учня, про зв'язок між рівнем інтелектуального й особистісного розвитку та формами й методами навчальних і виховних впливів;
- реалізація системного підходу до висвітлення проблем структури особистості, регуляції діяльності, спілкування як багатопланового процесу; розвитку особистості у діяльності та спілкуванні;
- ознайомлення з основними властивостями та закономірностями розвитку уваги, відчуттів, сприймання, мислення, уяви людини; емоційно-вольової сфери та індивідуально-психологічних властивостей особистості.

Компетентності

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування психологічних знань

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні компетентності:

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

- володіти достатніми знаннями про взаємозв'язок навчання і розвитку та психологічні механізми навчальних і виховних впливів на особистісний розвиток, що дозволить критично аналізувати сутність психічних процесів в залежності від факторів, що на них впливають;
- враховувати особливості провідної діяльності, суперечностей, сензитивних періодів та соціальної ситуації розвитку в груповій та індивідуальній роботі з людьми;
- аналізувати особливості функціонування й розвитку пізнавальної, емоційної, вольової сфер особистості; особливості розвитку її здібностей;
- аналізувати характер міжособистісного спілкування та міжособистісних стосунків, інтерпретувати отримані результати, робити висновки;
- здійснювати рефлексійні процеси, аналізувати особливості організації та управління навчальною діяльністю учнів, їх вплив на інструментальну й мотиваційно-ціннісну сферу особистості;
- враховувати характер референтного впливу на окремі аспекти особистісного розвитку осіб із ознаками образотворчої обдарованості;
- проєктувати ефективну педагогічну взаємодію із суб'єктами освітнього процесу на засадах етики професійного спілкування;
- працювати в команді, в групі, поважати різноманітність і мультикультурність у процесі міжособистісної взаємодії;
- враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
	Аудиторна					Семестр. контроль	Сам. роб.
	Усього	Лекції	Семинар	Практи	МК		
Змістовий модуль 1. Загальна психологія							
Тема 1. Психіка як предмет пізнання	5	2	2				1
Тема 2. Психологія в системі наук	3	2					1
Тема 3. Особистість у діяльності і спілкуванні	5	2		2			1
Тема 4. Міжособові стосунки та розвиток індивідуальності	5	2		2			1
Тема 5. Пізнавальна сфера особистості	5	2		2			1
Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості	5	2	2				1
Модульний контроль	2				2		
Разом	30	12	4	6	2		6
Змістовий модуль 2. Вікова психологія							
Тема 7. Закономірності та динаміка психічного розвитку	5	2	2				1
Тема 8. Психічний розвиток у дитячому віці	5	2	2				1
Тема 9. Психічний розвиток у дорослому віці	3			2			1
Модульний контроль	2				2		
Разом	15	4	4	2	2		3
Змістовий модуль 3. Педагогічна психологія							
Тема 10. Навчання і розвиток особистості	5	2	2				1
Тема 11. Виховання і розвиток особистості	3	2					1
Тема 12. Психологія вчителя та його професійний розвиток	5	2		2			1
Модульний контроль	2				2		
Разом	15	6	2	2	2		3
Семестровий контроль	30					30	
Усього	90	22	10	10	6	30	12

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Психіка як предмет пізнання

Психологія як наука про закономірності розвитку та функціонування психіки. Предмет загальної, вікової, педагогічної психології. Коротка історія розвитку. Основні тенденції розвитку сучасної загальної, вікової та педагогічної психології.

Поняття про психіку. Основні форми прояву психіки. Функції психіки. Виникнення та розвиток психіки. Рефлекторна природа психіки. Психіка та свідомість. Історичний розвиток людської свідомості. Структура свідомості. Поняття про несвідоме. Свідоме та несвідоме в психічній діяльності людини.

Рекомендовані джерела

Основні [1]

Додаткові [1, 3, 7, 8, 10]

Лекція 1. Психіка як предмет пізнання

Тема 2. Психологія в системі наук

Місце сучасної психології в системі наук. Структура сучасної психології. Характеристика основних галузей психологічних знань. Загальна та вікова психологія. Педагогічна психологія. Психологія здібностей та обдарованості. Зв'язок психології з іншими науками: з природничими науками, з технічними науками, з соціальними науками. Взаємозв'язок психології з педагогікою. Значення психологічних знань у практичній діяльності бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Принципи психології. Загальне поняття про методи психологічних досліджень. Класифікація методів психології. Характеристика основних методів: спостереження та експеримент. Характеристика допоміжних методів: тест, бесіда, анкетування, аналіз продуктів діяльності.

Рекомендовані джерела

Основні [1]

Додаткові [7, 10, 11]

Лекція 2. Психологія в системі наук

Семінарське заняття 1. Методи психологічних досліджень

Тема 3. Особистість у діяльності і спілкуванні

Поняття про особистість у психології. Співвідношення понять “людина”, “індивід”, “особистість” та “індивідуальність”. Психологічні теорії

особистості. Рушійні сили розвитку особистості. Становлення особистості в процесі соціалізації. Роль активності у розвитку особистості.

Структура особистості. Спрямованість особистості як система стійких мотивів поведінки і діяльності. Інтереси, переконання і світогляд особистості. Самосвідомість особистості, особливості її розвитку. Я-концепція та образ Я. Самооцінка та рівень домагань особистості. Самоповага особистості. Психологічний захист особистості. Установки особистості. Критерії сформованості особистості.

Активність і діяльність. Потреби як джерело активності. Структура діяльності. Освоєння діяльності. Знання, вміння, навички та звички. Основні види діяльності.

Поняття про спілкування та його види. Спілкування як обмін інформацією. Невербальна і вербальна комунікації. Спілкування як міжособова взаємодія. Основні засоби впливу в процесі спілкування. Спілкування як розуміння людьми один одного. Психологічні механізми сприймання людиною людини. Зворотній зв'язок у спілкуванні.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [2, 4, 5, 7-11]

Лекція 3. Особистість у діяльності і спілкуванні

Практичне заняття 1. Психологія особистості

Тема 4. Міжособові стосунки та розвиток індивідуальності

Поняття про групи. Групи та їх класифікація. Колектив як вища форма розвитку групи. Диференціація в групах і колективах. Інтеграція в групах і колективах. Розвиток міжособових стосунків. Референтні стосунки та їх роль у розвитку осіб із ознаками образотворчої обдарованості.

Поняття про темперамент і його фізіологічні основи. Основні психічні властивості, які характеризують темперамент. Типи темпераментів та їх психологічна характеристика. Роль темпераменту в трудовій та навчальній діяльності.

Поняття про характер та його структуру. Природні та соціальні передумови характеру. Структура характеру. Акцентуація рис характеру. Формування характеру. Характер та індивідуальність людини. Характер і професійна діяльність.

Поняття про здібності та їх структуру. Загальні та спеціальні здібності. Кількісна і якісна характеристика здібностей. Природні передумови здібностей. Розвиток здібностей. Особливості розвитку образотворчих здібностей. Рівні розвитку здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей. Зв'язок темпераменту, характеру і здібностей.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [1, 3, 7, 10, 11]

Лекція 4. Психологія індивідуальності

Практичне заняття 2. Міжособова взаємодія

Тема 5. Пізнавальна сфера особистості

Поняття про увагу як особливу форму психічної активності. Фізіологічні основи уваги. Види і форми уваги. Структура (властивості) уваги. Індивідуальні відмінності уваги. Неуважність та її причини.

Загальна характеристика пізнавальних процесів. Поняття про відчуття та сприймання. Загальні властивості та закономірності відчуттів. Характерні особливості сприймань. Основні види відчуттів: екстероцептивні, інтероцептивні, пропріоцептивні відчуття. Основні види сприймання за модальністю. Сприймання простору. Сприймання руху. Сприймання часу. Сприймання як дія. Спостереження і спостережливість. Відчуття та сприймання в професійній діяльності бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Поняття про пам'ять. Види пам'яті. Запам'ятання і його види. Умови ефективності запам'ятовування. Відтворення і його види. Уявлення пам'яті, їх особливості. Забування і збереження. Боротьба із забуванням. Індивідуальні особливості в процесах пам'яті. Пам'ять у професійній діяльності бакалаврів образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Поняття про мислення. Соціальна природа мислення. Психологічна характеристика мислення як процесу вирішення задач. Поняття проблемної ситуації. Процес розуміння. Розумові дії та мислительні операції. Форми мислення. Види мислення. Процес засвоєння понять. Індивідуальні відмінності мислення, їх діагностика та розвиток.

Поняття про уяву, та її фізіологічні основи. Процес утворення образів уяви. Види уяви та її індивідуальні особливості. Уява і особистість. Роль уяви в ігровій діяльності дитини і творчій діяльності дорослого.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [7, 10, 11]

Лекція 5. Пізнавальна сфера особистості

Практичне заняття 3. Розвиток пізнавальної сфери особистості

Тема 6. Емоційно-вольова сфера особистості

Поняття про емоції та почуття, їх роль у практичній та пізнавальній діяльності. Фізіологічні основи емоцій та почуттів. Теорії емоцій та почуттів у психології. Основні форми переживання почуттів. Основні емоціональні стани та їх зовнішній вираз. Вищі почуття та їх види.

Поняття про волю. Основні види вольових дій людини. Структура вольового акту: простий вольовий акт; складний вольовий акт. Загальна характеристика вольових станів. Психологічна характеристика стану мобілізаційної готовності. Психологічна характеристика стану зосередженості. Загальна характеристика розвитку вольової регуляції поведінки. Вольові якості особистості. Критерії волі. Виховання та самовиховання волі.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [7, 9-11]

Лекція 6. Емоційно-вольова сфера особистості

Семінарське заняття 2. Емоційно-вольова регуляція діяльності

Змістовий модуль 2.

ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 7. Закономірності та динаміка психічного розвитку

Поняття про психічний розвиток. Розвиток індивіда та формування особистості. Рушійні сили психічного розвитку.

Фактори психічного розвитку. Роль біологічних та соціальних факторів у психічному розвитку особистості.

Загальні закономірності психічного розвитку (нерівномірність, інтеграція і диференціація психіки, пластичність). Поняття про сензитивні та латентні періоди, про затримки психічного розвитку. Діалектичний взаємозв'язок навчання та розвитку. Культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій Л.С. Виготського.

Вікова періодизація розвитку особистості та її психологічні критерії. Підходи до вікової періодизації психічного розвитку (за Г.С. Костюком, Д.І. Фельдштейном, Е. Еріксоном). Вікова періодизація Л.С. Виготського, Д.Б. Ельконіна. Соціальна ситуація розвитку, провідна діяльність, психічні новоутворення. Кризові явища у психічному розвитку.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [7, 10, 11]

Лекція 7. Закономірності та динаміка психічного розвитку

Семінарське заняття 3. Особливості психічного розвитку в онтогенезі

Тема 8. Психічний розвиток у дитячому віці

Психологія немовляти. Взаємозв'язок фізичного та психічного розвитку немовляти. Розвиток емоційної сфери у немовлят. Комплекс

пожвавлення. Безпосереднє емоційне спілкування як провідна діяльність немовляти. Характеристика психічних новоутворень періоду немовляти.

Психічний розвиток у ранньому дитинстві. Соціальна ситуація розвитку в ранньому дитинстві. Предметно-маніпуляційна діяльність та її значення для психічного розвитку дитини. Новоутворення в ранньому дитинстві. Розвиток мовлення. Розумовий розвиток дитини у ранньому віці. Передумови формування особистості у ранньому дитинстві. Криза 3-х років.

Особливості фізичного та психічного розвитку дошкільника. Гра як провідна діяльність в дошкільному дитинстві. Рольова гра як особлива форма взаємодії дитини зі світом дорослих. Роль гри в психічному розвитку.

Характеристика новоутворень у дошкільному дитинстві (супідрядність мотивів, децентрація мислення, потреба у значимій та соціально оцінюваній діяльності, потреба у соціальній відповідності, первинні етичні інстанції і моральні почуття).

Особливості соціальної ситуації розвитку у молодшому шкільному віці. Навчальна діяльність як провідна у молодшому шкільному віці, її особливості. Розвиток пізнавальних процесів, їх особливості. Формування особистості молодшого школяра.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [1, 2, 7, 10]

Лекція 8. Психічний розвиток у дитячому віці

Семінарське заняття 4. Психологія дитинства

Тема 9. Психічний розвиток у дорослому віці

Підлітковий вік як перехідний від дитинства до дорослості. Анатомо-фізіологічна перебудова організму підлітка, її відображення в психологічних особливостях цього віку. Формування особистості в підлітковому віці. Почуття дорослості як центральне психічне новоутворення підліткового віку. Критичне ставлення до дорослих. Спілкування з ровесниками у процесі суспільно-корисної діяльності як провідна діяльність у підлітковому віці.

Формування особистості у юнацькому віці. Особливості самосвідомості та самооцінки юнаків та дівчат. Дружба і любов у юнацькому віці. Розвиток емоційно-вольової сфери. Особливості розвитку пізнавальних процесів та мотивів учіння в юнацькому віці. Характеристика провідної діяльності у юнацькому віці. Психологічні особливості формування професійних інтересів, нахилів та здібностей юнаків та дівчат.

Психологічні теорії розвитку особистості в дорослому віці. Загальна характеристика дорослості. Рання дорослість. Зрілий дорослий вік. Психосоціальний розвиток у дорослому віці. Особистість, сім'я та робота: контекст розвитку дорослої людини. Етапи професійного становлення та розвиток особистості. Робота та стиль життя. Кризові явища у психічному

розвитку особистості. Особистість і старіння. Психосоціальний розвиток у літньому віці. Психологічні проблеми старості.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 2]

Додаткові [1, 4, 7]

Практичне заняття 4. Психологічні засади професійного самовизначення і саморозвитку

Змістовий модуль 3.

ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 10. Навчання і розвиток особистості

Навчання і розвиток. Психологія навчання. Вчитель і учень як повноправні учасники навчального процесу: суб'єкт-об'єктні та суб'єкт-суб'єктні відношення.

Врахування вікових та індивідуально-типологічних особливостей учнів у процесі навчання. Психологічні засади розвивального навчання. Система розвивального навчання Ельконіна-Давидова. Психологія оцінювання навчальних досягнень учнів.

Учіння як самостійна пізнавальна діяльність учня. Психологічні особливості засвоєння знань та формування умінь і навичок. Психологія оволодіння уміннями та навичками та їх застосування.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 3]

Додаткові [4, 6, 11]

Лекція 9. Навчання та розвиток особистості

Тема 11. Виховання і розвиток особистості

Виховання як цілеспрямований процес формування особистості. Психологічні механізми формування особистості. Вплив діяльності на формування особистості. Взаємозв'язок навчання, виховання і розвитку.

Психологічні критерії та показники вихованості учнів. Концепція морального розвитку Л. Кольберга. Рівні та стадії морального розвитку за Л. Кольбергом. Вікові аспекти виховання. Психологічні механізми та закономірності виховних впливів. Психологічне обґрунтування виховних впливів. Самовиховання як вища форма самоуправління у вихованні. Психологічний аналіз методів і прийомів виховання та самовиховання.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 3]

Додаткові [2, 4, 7]

Лекція 10. Виховання і розвиток особистості

Семінарське заняття 5. Навчально-виховний процес і розвиток особистості

Тема 12. Психологія вчителя та його професійний розвиток

Становлення професійної самосвідомості вчителя: педагогічна спрямованість, образ Я, самооцінка, рівень домагань. Педагогічні здібності та їх розвиток у навчально-професійній діяльності. Рівні сформованості педагогічних здібностей. Педагогічний такт та педагогічна спостережливість.

Педагогічна практика та формування стилю педагогічної взаємодії. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Вплив характеру педагогічної взаємодії на психічний розвиток учнів. Професійно важливі якості викладача мистецької школи та їх розвиток.

Рекомендовані джерела

Основні [1, 3]

Додаткові [6, 7, 8, 11]

Лекція 11. Психологія педагогічної діяльності

Практичне заняття 5. Розвиток педагогічних здібностей у навчально-професійній діяльності

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для денної форми навчання

Види діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	6	6	2	2	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	3	3	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	3	30	1	10	1	10
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)							
Виконання завдань для самостійної роботи	5	6	30	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом		23	116	12	75	11	65
Максимальна кількість балів за 2 семестр – 256							
Розрахунок коефіцієнта (для іспиту в 2 семестрі) - 256 б. : 60 б. = 4,266 РК = 4,266							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Завдання	Кількість годин	Кількість балів
1	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Психіка як предмет пізнання» в ЕНК «Психологія» у системі Moodle	1	5
2	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Психологія в системі наук»	1	5
3	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Особистість у діяльності та спілкуванні»	1	5
4	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Міжособові стосунки та розвиток індивідуальності» в ЕНК «Психологія» в Moodle	1	5
5	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Пізнавальна сфера особистості»	1	5
6	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Емоційно-вольова сфера особистості»	1	5
7	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Закономірності та динаміка психічного розвитку та формування особистості в онтогенезі»	1	5
8	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Психічний розвиток у дитячому віці»	1	5
9	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Психічний розвиток у дорослому віці»	1	5
10	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Навчання і розвиток особистості»	1	5
11	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Виховання і розвиток особистості»	1	5
12	Опрацювати матеріал і виконати тестові завдання до теми «Психологія вчителя та його професійний розвиток» в ЕНК «Психологія» в системі Moodle	1	5
	Разом	12	60

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи, яка проводиться як комп'ютерне тестування і доступна студентам в системі Moodle (ЕНК «Психологія, 1 курс, ОМ (денна)»).

Тестові завдання мають три рівні складності. За правильну відповідь на питання тесту I рівня складності студент(ка) отримує 1 бал, II рівня складності – 2 бали, III рівня складності – 3 бали. За неправильну відповідь – 0 балів. Оцінка автоматично генерується системою Moodle та виводиться на екран відразу по завершенню роботи. Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу – 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою семестрового контролю є іспит. Форма проведення – письмова (комп'ютерне тестування в системі Moodle). За правильну відповідь на питання тесту I рівня складності студент(ка) отримує 1 бал, II рівня складності – 2 бали, III рівня складності – 3 бали. За неправильну відповідь – 0 балів. Оцінка автоматично генерується системою Moodle та виводиться на екран відразу по завершенню іспиту. Максимальна оцінка – 40 балів.

Набрані кожним(ою) студентом(кою) бали до іспиту оцінюються за 60-бальною шкалою. Розрахунковий коефіцієнт подано в таблиці 6.1.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- Що є об'єктом і предметом вивчення психології?
- У чому сутність психічного відображення? Як слід розуміти твердження, що психічні явища є суб'єктивним образом об'єктивного світу?
- Охарактеризуйте основні форми прояву психіки.
- Що таке свідомість і якими є її ознаки? Дайте психологічну характеристику свідомості людини.
- У чому полягає специфіка методів дослідження в психології? Охарактеризуйте основні групи методів за Б. Г. Ананьєвим.
- У чому полягають переваги і недоліки спостереження та експерименту як основних методів психологічного дослідження?
- Як співвідносяться між собою поняття «індивід», «особистість» та «індивідуальність»?
- Розкрийте роль біологічних і соціальних факторів у формуванні особистості.
- Охарактеризуйте спрямованість особистості як систему мотивів її поведінки.
- Яке значення діяльності у розвитку особистості?
- Яка роль емоцій і почуттів у практичній діяльності людини?
- Природні передумови здібностей. Розвиток здібностей у діяльності.
- Охарактеризуйте загальні та спеціальні здібності.
- Образотворчі здібності та їх розвиток.
- Охарактеризуйте роль темпераменту в навчальній та трудовій діяльності.
- Як відбувається процес формування характеру людини?
- Як відбувається розвиток волі та вольової регуляції поведінки?
- Як Ви розумієте спілкування як багатоплановий процес розвитку контактів між людьми?
- Які особливості розгортання спілкування в групах людей?
- У чому суть процесів диференціації та інтеграції в групах?
- Психологія конфлікту: способи вирішення та шляхи запобігання.
- Охарактеризуйте основні види та властивості уваги.
- Охарактеризуйте загальні властивості відчуттів та сприймань. Поясніть їх на прикладах.
- Охарактеризуйте найважливіші особливості пам'яті.

- Охарактеризуйте найважливіші особливості мислення та уяви.
- Фактори та рушійні сили психічного розвитку.
- Психологічний аналіз закономірностей психічного розвитку.
- Критерії психічного розвитку та вікова періодизація.
- Особливості психічного розвитку дитини до 3-х років.
- Психосоціальний розвиток у дошкільному віці.
- Формування особистості дитини у молодшому шкільному віці.
- Психосоціальний розвиток у підлітковому віці.
- Розвиток особистості в юнацькому віці.
- Психологічні особливості розвитку особистості в період дорослості.
- Кризові явища у психічному розвитку особистості. Причини виникнення та типологія життєвих криз.
- Навчання і розвиток особистості.
- Психологія навчання й учіння.
- Виховний процес як особливий вид міжособистісної взаємодії.
- Формування особистісних якостей у процесі навчання і виховання.
- Індивідуальний підхід до учня у навчально-виховному процесі.
- Педагогічна спрямованість як основа формування професіоналізму викладача мистецької школи.
- Педагогічні здібності та їх розвиток у навчально-професійній діяльності.
- Психологія педагогічної діяльності у сфері образотворчого мистецтва.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта змістового модуля «Психологія»

Разом: 90 год. (лекції – **22** год., семінарські заняття – **10** год., практичні заняття – **10** год., самостійна робота – **12** год., модульний контроль – **6** год., семестровий контроль – **30** год., екзамен)

Семестр	II семестр					
Модулі	Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ					
Кількість балів за модуль	116 балів					
Теми	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Психіка як предмет пізнання 1 бал 6 балів	Психологія в системі наук 1 бал	Особистість у діяльності і спілкуванні 1 бал	Психологія індивідуальності 1 бал	Пізнавальна сфера особистості 1 бал	Емоційно-вольова сфера особистості 1 бал
Теми семінарських і практичних занять		Методи психологічних досліджень 11 б.	Психологія особистості 11 б.	Міжособова взаємодія 11 б.	Розвиток пізнавальної сфери особистості 11 б.	Емоційно-вольова регуляція діяльності 11 балів
Самостійна робота – 30 б.	5	5	5	5	5	5
Поточний контроль - 25 балів	Модульна контрольна робота 1 25 балів					

Семестр	II семестр					
Модулі	Змістовий модуль II.			Змістовий модуль III.		
Назва модуля	ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ			ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ		
Кількість балів за модуль	75 балів			65 балів		
Теми	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій 5 балів	Закономірності та динаміка психічного розвитку 1 б.	Психічний розвиток у дитячому віці 1 б.		Навчання і розвиток особистості 1 б.	Виховання і розвиток особистості 1 б.	Психологія педагогічної діяльності 1 б.
Теми семінарських і практичних занять 55 балів	Особливості психічного розвитку в онтогенезі 11 б.	Психологія дитинства 11 б.	Психологічні засади професійного самовизначення і саморозвитку 11 б.	Навчально-виховний процес і розвиток особистості 11 б.		Розвиток педагогічних здібностей у навчально-професійній діяльності 11 б.
Самостійна робота - 30 б.	5	5	5	5	5	5
Поточний контроль – 50 б.	Модульна контрольна робота 3 25 балів			Модульна контрольна робота 4 25 балів		
РК	РК – 4,266					

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2012.
2. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Вікова психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2012.
3. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Педагогічна психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2012.

Додаткові

1. Аксиогенез обдарованої особистості в освітньому просторі: монографія / За ред. О. Л. Музики. Київ: Видавничий дім «Слово», 2020. 160 с.
2. Бех І.Д. Зростаюча особистість у перетворювальному просторі виховних настанов. *Управління освітою*, 2018. № 10. С. 6-17.
3. Дроздова М.А. Психологія мистецтва: навчальний посібник для студентів. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. 104 с.
4. Климчук В.О., Горбунова В.В. Внутрішня мотивація учбової діяльності молоді: теорія, методика, програма розвитку. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 110 с.
5. Музика О.О. Самоефективність як чинник професіоналізації студентів. *Освітологічний дискурс*, 2018. № 3-4 (22-23). С. 83-94.
6. Музика О.О. Ціннісно-мотиваційні аспекти педагогічної взаємодії викладача і студентів. *Освітологічний дискурс*, 2017. № 3-4 (18-19). С. 163-172.
7. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навчальне видання. Київ: Каравела, 2020. 419 с.
8. Офіційна сторінка Facebook. Міністерство освіти і науки України: [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <https://www.facebook.com/UAMON/>
9. Бібліотека Фонду сприяння розвитку психічної культури: [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://psylib.org.ua/>
10. Електронний репозиторій КУБГ: [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://elib.kubg.edu.ua>
11. Інституційний репозиторій КУБГ: [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://elibrary.kubg.edu.ua/>